O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: info@xs.uz ● 2004 йил 8 декабрь, № 253 (3528) Чоршанба

БУЮК ИСТИҚЛОЛ ҚОМУСИ

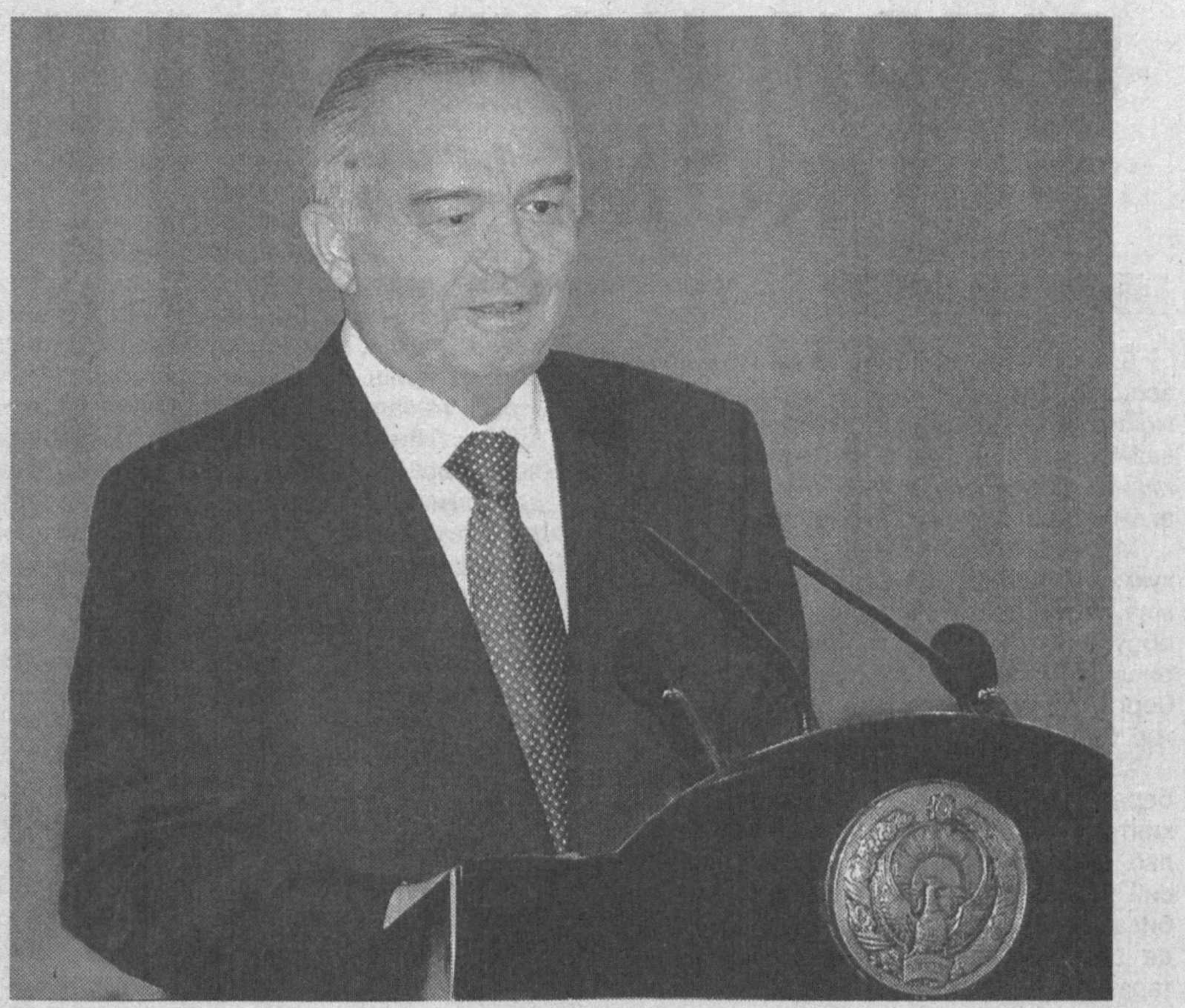

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кун муносабати билан 7 декабрь куни пойтахтимиздаги «Туркистон» саройида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Унда мамлакатимизнинг сиёсат ва жамоат арбоблари, фан, маданият ва санъат намояндалари, пойтахт жамоатчилиги, юртимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатларнинг элчихоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари иштирок этдилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими Р.Шоабдураҳмонов очди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳияси янграйди.

Конституциявий суд раиси М.Абдусаломов Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг ўн икки йиллиги тўғрисида маъруза қилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов йиғилишда нутқ сўзлади.

(Давоми 2-бетда).

СОҒЛОМ ХАЛҚ, СОҒЛОМ МИЛЛАТГИНА БУЮК ИШЛАРГА ҚОДИР БЎЛАДИ

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 12 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги нутқи

Ассалому алайкум, қадрли юртдошлар!

Муҳтарам дўстлар!

Мен ҳам сиз, азизларни, сизнинг тимсолингизда бутун халқимизни бугунги улуғ айём — Конституциямизнинг 12 йиллик байрами билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Рухсат берсангиз, Ватанимизнинг Асосий Қонуни ҳақида ҳозиргина маърузачимиз билдирган фикрларни тўлиқ қўллаб-қувватлаб, Конституциямизга, бугунги ҳаётимизга бевосита алоқаси бўлган баъзи бир масалаларга тўхталиб ўтмоқчиман.

Шу фурсатдан фойдаланиб, бугун Конституциямиз кафолатлаб берган вазифалардан энг муҳими — халқимизнинг ҳаётини яхшилаш, унинг фаровонлигини босқичма-босқич юксалтириш мақсадида қилаётган ва қилиш керак бўлган ишларимиз ҳақида сиз, азизлар билан фикрлашиб олмоқчиман.

Шу борада яқин тарихимизда кечган йўлимизга бир назар ташлайлик. Бизга эски тузумдан ҳар томонлама заиф, бирёқлама ривожланган, бошқаларга қарам бўлган иқтисодиёт мерос бўлиб, ўлкамиз асосан арзон-гаров хомашё етказиб берадиган ҳудудга айланиб қолганини барчамиз яхши биламиз.

Эҳтиёжимиз учун зарур бўлган товарларнинг 80 фоиздан кўпроғи, жумладан, ғалла ёки ун, шакар, гўшт ва сут маҳсулотларидан тортиб, ҳатто тузгача, деярли барча озиқ-овқат ва асосий саноат молларини ташқаридан келтиришга мажбур бўлганимизни ҳали кўпчилик эсидан чиқаргани йўқ, деб ўйлайман.

Иқтисодиётни, аввало, ишлаб чиқариш соҳаларини оқилона ташкил қилиш, уларга юксак технологияларни жорий этиш, шу асосда замонавий корхоналар барпо этиб, юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш, бир сўз билан айтганда, Ўзбекистонда жаҳон андозаларига мос, халқаро бозордаги рақобатга бардош бера оладиган тизимни яратиш биздан, шубҳасиз, катта вақт, меҳнат ва шижоатни талаб қилди.

Ана шу эски, мустабид, маъмурий-буйруқбозлик ва ўта марказлашган тақсимот тизимидан воз кечиб, бутун дунё яшаётган, бозор иқтисодиёти муносабатларига қурилган тизимга ўтиш, миллий давлатчилик бошқарувини ташкил қилиш, лўнда қилиб айтганда, демократик давлат, фуқаролик жамияти асосларини, эркин иқтисодиётни қуриш биз учун бугун ҳам осон кечаётгани йўқ, десак, бу ҳам айни ҳақиқат бўлади.

Шундай шароитда ҳам, қандай қийин бўлмасин, ўтган давр мобайнида ҳукуматимиз ойлик иш ҳақи, пенсиялар, стипендия ва нафақаларни ҳар йили маълум даражада ошириб боришга имкон топа олди ва имкон топмоқда.

Албатта, иқтисодиётдан узоқ бўлган баъзи одамлар назарида ойлик иш ҳақини ошириш ҳар қандай вазиятда ҳам энг маъқул йўл бўлиб туюлиши мумкин. Биз ҳам бошқа баъзи бир давлатларга ўхшаб, реал иқтисодий шарт-шароитни ҳисобга олмасдан, ойлик иш ҳақи даражасини қайта-қайта кўпайтиришга қарор қилишимиз мумкин эди.

Лекин биргина оддий ҳақиқатни, яъни маошларнинг ошиши билан бозорда сотиб оладиган мол-товарлар етишмаса, бундай ҳолат фақатгина зиён етказиши, бошқача айтганда, нарх-навонинг ошишига олиб келишини тушуниш қийин эмас.

Нега деганда, 90-йилларнинг бошида ана шундай ҳолат рўй бергани оқибатида нархлар чегарасиз тарзда кўтарилиб кетганига барчамиз ўз ҳаётимиз мисолида гувоҳ бўлган эдик.

Бугунги кунда иқтисодиётимиздаги вазият кескин ўзгармоқда.

Кейинги йиллар давомида юртимизда амалга оширилаётган туб ўзгариш ва ислоҳотлар натижасида иқтисодиётимиз тез ва барқарор суръатлар билан ўсиб бораётганини, сўнгги беш-олти йил мобайнида макроиқтисодий барқарорликка эришганимизни кўпгина нуфузли халқаро иқтисодчи ва кузатувчилар ҳам эътироф этмоқда.

Ислоҳотларни чуқурлаштиришда, хусусий мулкка, кичик бизнес ва фермерликка кенг йўл очиб беришда, пул муомаласини, миллий валютамизни мустаҳкамлаш йўлида, молия ва банк тизими соҳасида халқаро талабларга жавоб берадиган кескин қадамлар қўйдик.

Шулар қаторида илгари четдан олиб келинадиган кўпгина товарлар ўрнига ўзимизда қурилган замонавий корхоналарда маҳаллий хомашё асосида сифатли, экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг йўлга қўйилгани, уларнинг ҳажми ва миқдорининг кўпайиши — буларнинг барчаси хорижий инвестициялар келишининг кескин кўпайишига, иқтисодиётимизда таркибий ўзгаришларга, инфляциянинг жиловланишига, олтин-валюта захираларимизнинг ортиб боришига олиб келмоқда.

Бу борада, айниқса, сўмимизнинг жорий операциялар бўйича эркин конвертациясини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларимиз бугун сўзсиз ўз ҳосили ва самарасини бермоқда. Мана шу вазият ва юришларимизни тасдиқлайдиган баъзи бир рақам ва кўрсаткичларга тўхталиб ўтмоқчиман.

Аввало, Ўзбекистон аҳолиси сони шу йилнинг охирига бориб 26 миллионлик маррани эгаллаши кутилмоқда. Аҳолимизнинг йиллик ўсиши эса охирги беш йил давомида ўртача 101,2 фоизни ташкил этди. Реал ялпи ички маҳсулотнинг йиллик ўсиш суръатлари 104,8 фоиз, киши бошига ҳисоблаганда эса 103,5 фоизни ташкил қилди.

Халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш ҳажми 1997 йилга нисбатан тахминан икки марта кўпайгани ва пул ресурсларидан оқилона фойдаланганимиз эвазига жорий йилда инфляция суръатлари 4,0 фоиз атрофидан ошмайди.

Барча эришилган ютуқ ва марраларимизнинг пировард натижасининг ифодаси бўлмиш аҳолимизнинг реал даромадлари кейинги беш йилда 210,0 фоизга ўсди. Бундай ҳолат барчамизни қувонтирмасдан қолдирмайди.

Лўнда қилиб айтадиган бўлсак, иқтисодиётимизнинг тобора мустаҳкам бўлиб бориши олдимизда турган барча долзарб, ўзининг ечимини кутаётган муаммоларни ечишга, шулар қаторида ишчи ва хизматчиларимизнинг иш ҳақини, кексаларимизнинг пенсияларини, студентларнинг стипендияларини, аҳолининг ёрдамга муҳтож қатлами учун нафақа пулларини оширишга, умуман, ижтимоий масалаларни изчиллик билан ҳал этишга, халқимизнинг оғирини енгил қилишга олиб келади, албатта.

Азиз дўстлар!

Ҳеч шубҳасиз, ўзимизнинг машаққатли меҳнатимиз туфайли эришилган натижалар барчамизнинг ҳаракатимизга ҳаракат, ғайратимизга ғайрат ва эртанги кунимизга ишонч бағишлайди.

Шу билан бирга, бугунги вазият барчамизни ўзимизга бўлган талабчанлигимизни асло сусайтирмасдан, бошлаган ишларимизни кенг кўламда, жадал суръатлар билан давом эттиришга даъват этади.

Қиладиган ишларимиз ҳали кўп. Мақсадларимизни, ният-орзуларимизни сўзсиз амалга ошириш учун нималарга алоҳида эътибор қаратишимиз зарур?

Биринчидан — бошлаган ислоҳотларимизни янада тезлаштириш ва чуқурлаштириш вазифаси. Аввало, иқтисодиётимизда хусусий мулк улушини ошириш, мулк эгаларининг фаолият эркинлигини янада кенгайтириш, кичик бизнес ва тадбиркорликка, қишлоқ хўжалигида фермерлик ҳаракатига кенг йўл очиб бериш. Бу йўналишларда йўлимизни тўсиб турган барча ғовтуғаноқларни олиб ташлаш.

Иккинчидан — одамларимизнинг, аввало, раҳбарлик лавозимида ўтирганларнинг онгу тафаккурини ўзгартириш, уларнинг масъулиятини ошириш, давлат идораларининг иқтисодиётга ноқонуний аралашувини чеклаб қўйиш, қонун ҳукмронлигини ҳаётимизнинг ҳамма жабҳаларида тўлиқ таъминлаш, қонунга итоат қилиб яшаш барчамиз учун ҳаёт тарзига айланишига эришмоғимиз даркор.

Масалани айнан шундай кескин қўйишга барча асосларимиз бор.

Ҳаммангизга маълумки, йил бошидан буён 7 та вилоятимизда маҳаллий кенгашларнинг навбатдан ташқари сессиялари бўлиб ўтди.

Шуни катта афсус билан қайд этиш керакки, ана шу сессияларда Конституциямиз белгилаб берган талаб ва мезонларга амал қилиш, жойларда, шуни такрор айтишга тўғри келади, халқимизнинг, авваламбор, қишлоқларда яшайдиган одамларнинг ташвиш ва муаммоларини ечиш, уларнинг аҳволидан ўз вақтида хабардор бўлиш, орзу-умидларини рўёбга чиқариш, адолат устуворлигини таъминлаш йўлида кўпгина нуқсон ва камчиликлар мавжудлиги аён бўлмоқда.

Минг афсуски, ҳокимият ва бошқарув идораларида ўтирган баъзи шахсларнинг ўзлари қонун талабларига риоя қилиш у ёқда турсин, қонунни қўпол равишда бузиши, аввало, ўз манфаатини кўзлаб, ўз вазифасини суиистеъмол қилиши ҳеч чидаб бўлмайдиган ҳолатдир.

Албатта, бундай ҳолатларга қарши чора кўриляпти, тегишли тадбирлар ўтказиляпти.

Лекин мансабдор шахслар фаолиятидаги бундай қонунбузарлик кўринишлари ва хунук мисоллардан бутунлай воз кечишнинг энг муҳим, таъсирчан воситаси сифатида жойлардаги ҳокимият ва бошқарув идоралари фаолияти устидан жамоатчилик ва фуқаролик назоратини кучайтириш бугунги кунда энг долзарб масала бўлиб қолмоқда.

Масалани айнан шундай қўйишни барчамиз кутаёт-

(Давоми 2-бетда).

2005 ЙИЛ — СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ЙИЛИ

ВАТАННИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Озод юртга, эркин ва бахтиёр халққа улуғвор байрамлар ярашади. Катта шодиёналар катта туҳфалари билан янада гўзалдир. Энг улуғ ва энг азиз байрамимиз — Мустақилликнинг 13 йиллиги арафасида, Президентимиз Ислом Каримовнинг фармонларига мувофиқ, мамлакатимиз равнақи йўлида фидокорона меҳнат қилиб, юртимиз ободлиги ва халқимиз фаровонлиги борасидаги эзгу ишларга улкан ҳисса қўшиб келаётган бир гуруҳ юртдошларимиз Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган эди.

7 декабрь куни Оқсарой қароргоҳида ана шу юксак мукофотларни топшириш маросими бўлди.

— Авваламбор, сизлардек эл-юртимизнинг муносиб вакиллари билан, Ватанимизнинг энг юксак фахрий унвон ва мукофотларига сазовор бўлган инсонлар билан кўришиб турганимдан бахтиёр эканимни изҳор этмоқчиман, — деди Президентимиз. — Ҳар йили барчамиз учун муқаддас бўлмиш Ўзбекистоннинг Мустақиллик куни муносабати билан юксак унвон ва мукофотларга сазовор бўлган юртдошларимизни айнан Конституция байрами арафасида қутлаш ва табриклаш яхши бир анъанага айланиб қолди.

Сиз каби эл-юртимиз эъзозига муяссар бўлган, мамлакатимиз тараққиёти ва равнақига ибратли ҳисса қўшаётган фидойи, заҳматкаш инсонлар билан кўришиб, ўзимнинг фахрли бурчимни адо этиш, сизларни бағримга босиб, Ватанимизнинг мукофотларини сиз, азизларга топшириш мен учун катта шарафдир. Афсуски, мана шу муҳташам сарой юксак унвон, орден ва медаллар билан тақдирланган барча-барча ватандошларимизни ўз бағрига сиғдиролмайди.

Аммо мен шу ҳаяжонли дақиқаларда мана шу залда тўпланган сиз, азизларнинг тимсолингизда бугун мукофотларга сазовор бўлган барча юртдошларимни кўраман ва уларнинг ҳаммасини чин қалбимдан, юрагимдан қутлайман, деди Президентимиз.

Биз бугун мамлакатимизнинг энг олий мукофоти — "Ўзбекистон Қаҳрамони" деган унвон билан тақдирланган моҳир темирйўлчи-машинист Тўлқин Иброҳимов, жонкуяр муаллима Анор Маҳмудова, миришкор деҳқон Абдураим Ҳамидов, элимизнинг ардоқли шоири Иброҳим Юсуповнинг номини катта ҳурмат ва эҳтиром билан тилга оламиз.

Бу йил ҳам кейинги пайтда шаклланган қутлуғ анъанани давом эттириб, ўзининг фидокорона меҳнати, ноёб истеъдоди билан мамлакатимиз илм-фани, адабиёти ва маданияти ривожига улкан ҳисса қўшган, халқимиз шуҳратини дунёга тараннум этган марҳум аллома ва санъаткорларимизнинг элу юртимиз олдидаги хизматларини муносиб тақдирладик.

Бетакрор санъати билан халқимиз қалбидан чуқур жой олган Наби Раҳимов, Сора Эшонтўраева, Ойимхон Шомуротова, Ҳожихон Болтаев, Муҳаммаджон Мирзаев, юртимизнинг оташин куйчиси шоир Ҳамид Олимжон, мамлакатимиз математика фанининг ёрқин намояндаси академик Всеволод Романовский сингари мумтоз сиймоларнинг "Буюк хизматлари учун" ордени билан мукофотлангани ана шу ҳақиқатнинг яна бир тасдиғидир.

Шу ўринда Президентимиз Ватанимизнинг нуфузли ва юксак мукофоти — Амир Темур ордени билан тақдирланган Рустам Қосимжонов ҳақида алоҳида тўхталди.

— Оддий бир ўзбек оиласида, Тошкентнинг эски даҳаларидан бирида таваллуд топган, бир қарашда кўпчиликдан ҳеч қандай ажралиб турмайдиган, содда ва камтар, айни пайтда шахмат бўйича жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритиб, бутун дунёни ҳайратда қолдирган, халқимиз ва миллатимиз номини, Ўзбекистоннинг шону шуҳратини юксак даражага кўтарган бу инсон бугун барчамизнинг ғурур ва ифтихоримизга айланди, — деди Ислом Каримов.

Рустам Қосимжонов бугун катта умид ва орзу билан ҳаётга кириб келаётган баркамол ва етук, манаман деган давлатларнинг вакиллари билан беллашувга тайёр ёш ва навқирон авлодимиз учун ҳақиқий, муносиб намуна бўлиб, мен ишонаман, жаҳон шахмат оламида ўчмас из қолдиради.

Бугун мамлакатимиз мустақиллигини, юртимиз озодлигини асраш ва ҳимоялаш йўлида муқаддас бурч ва вазифасини адо этишда мардлик кўрсатган ватандошларимизни тақдирлаш мақсадида таъсис этилган буюк саркарда Жалолиддин Мангуберди номидаги орденни илк бор мана шу юксак шарафга муносиб бўлган ҳарбийларимизга топширамиз, деди Юртбошимиз.

Мана шу залда ўтирган, Ўзбекистонимизнинг юкини ўз елкасида кўтариб келаётган, ризқ-рўзимиз бунёдкори бўлмиш заҳматкаш ва миришкор деҳқонларимизнинг муносиб вакилларини қутлаш ва олқишлашдан айниқса бахтиёрман.

Бугун бу даврада ўз ҳаётини ғоят савобли ишга бағишлаган фидойи ўқитувчи Лутфи Юнусова, ўзбек мумтоз санъатини дунё бўйлаб улуғлаб, тарғиб этиб келаётган хонанда Муножот Йўлчиева, бир неча бор жаҳон чемпиони, болалар спортининг жонкуяри Еркинбой Қуттибоев сингари кўпчиликка ўрнак ва намуна бўлиб келаётган юртдошларимиз борлиги ҳаммамизга қувонч ва ғурур бағишлайди.

Ўзининг чуқур маъноли асарлари билан мана шу саховатли заминни, унинг бетакрор табиати ва гўзаллигини, кўпмиллатли, бағрикенг халқимизнинг олижаноб фазилатларини тараннум этиб келаётган Александр Файнбергни "Ўзбекистон халқ шоири" фахрий унвони билан тақдирлаш барчамизга катта мамнуният етказади.

Бир сўз билан айтганда, ҳаётимизнинг барча жабҳаларида меҳнат қилаётган турли касб эгалари — қўли гул қурувчи ва муҳандисларга, саноат ва ишлаб чиқариш соҳаларининг фидойиларига, мураббий ва шифокорларимизга, Ватанимизнинг тинчлиги ва хавфсизлигини, сарҳадларимиз дахлсизлигини кўз қорачиғидай асраб келаётган мард ва жасур ҳарбийларимизга, жаҳон майдонларида Ўзбекистон байроғини баланд кўтараётган спортчи ёшларимиз вакилларига — барча-барчаларингизга Ватанимизнинг юксак мукофотларини топшириш, ҳаммангизни чин қалбимдан муборакбод этишдан ўзимни бахтиёр деб ҳис этаман.

Шундан сўнг Юртбошимиз давлатимизнинг олий мукофотларини тантанали равишда топширди.

— Сизларнинг очиқ чеҳрангизга боқиб, кўксингизда ялтираб, ярашиб турган орден ва медаллар барчангизга буюрсин, ҳаммангизга бахт келтирсин, деб яна ва яна бир бор самимий табрикламоқчиман, — деди мамлакатимиз раҳбари. — Фурсатдан фойдаланиб, сизларни Конституциямизнинг 12 йиллиги билан қутлайман. Барчангизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр, хонадонларингизга бахту сао-

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

И.Р.Эргашевни Ўзбекистон Республикасининг Озарбайжон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинлаш тўғрисида

Исматилла Раимович Эргашев Ўзбекистон Республикасининг Озарбайжон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 7 декабрь.

СОҒЛОМ ХАЛҚ, СОҒЛОМ МИЛЛАТГИНА БУЮК ИШЛАРГА ҚОДИР БЎЛАДИ

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 12 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги нутқи

(Давоми. Боши 1-бетда).

ган, 26 декабрь куни Олий Мажлиснинг Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашларга бўладиган сайловлар ҳам тақозо этади. Ушбу сайловлар арафасида, шаҳар ва қишлоқларда депутатликка номзодлар билан сайловчиларнинг учрашувлари бўлиб ўтаётган ҳозирги пайтда мана шу масалани, яъни жамиятимизда ижтимоий ва фуқаролик назоратини кучайтириш масаласини кун тартибига қўйишни ҳаётимизнинг ўзи талаб этмоқда.

Бўлғуси депутатларимиз ўз сайловчилари ва эл-юрт олдидаги бурчини муносиб равишда бажариш учун аввало ўзларини халқ ноиблари сифатида ҳис этган ҳолда, мамлакатимиздаги барча ислоҳот ва янгиланиш жараёнларини ўз назоратига олиб, давлат ижро ҳокимияти вазифасида ўтирганларнинг қонун чегарасидан чиқмаслигини қаттиқ кузатиб турса, ўйлайманки, сайловчиларимизнинг, халқимизнинг талабига муносиб жавоб берадиган иш бўлади.

Қадрли юртдошлар!

Биз бундан бир йил аввал халқимиз, жамоатчилигимизнинг орзу-интилишлари, таклиф ва мулоҳазаларини инобатга олиб, 2004 йилни диёримизда "Меҳр ва мурувват йили" деб эълон қилган эдик.

Бундан кўзланган асосий мақсад — юртимизда инсон манфаатларини таъминлаш, меҳр-оқибат ва ўзаро ҳамжиҳатлик муҳитини янада мустаҳкамлаш, айниқса, ногиронлар, ёлғиз кексалар ва кам таъминланган оилаларнинг, умуман, кўмак ва ёрдамга муҳтож ҳеч бир инсоннинг давлат ва жамият эътиборидан четда қолмаслигига эришишдан иборат экани сизларга яхши маълум.

Ана шундай эзгу мақсадларни амалга ошириш учун мамлакатимизда алоҳида дастур қабул қилиниб, унинг ижросини таъминлаш учун йил давомида кўп-кўп ишлар бажарилди. Албатта, бу дастурдаги тадбирларни ижро этиш бўйича жойларда тегишли ҳисоботлар берилади.

Мен, шу фурсатдан фойдаланиб, "Меҳр ва мурувват йили"га бағишлаб бажарилган дастурнинг асосий нуқталарига тўхталиб ўтмоқчиман.

Аввало, шуни таъкидлашимиз керакки, дастурда белгиланган тадбирлар ижроси учун қарийб 365 миллиард сўм, шу жумладан, 250 миллиард сўм бюджет, 115 миллиард сўм ҳомийлар маблағи сарфланган. Бундай рақамлар йил давомида амалга оширган ишларимизнинг кўлами ва миқёсини тасаввур қилиш имконини беради, деб ўйлайман.

Аҳолининг ижтимоий муҳофазаси бўйича белгиланган кенг кўламли тадбирлар ижроси ҳақида гапирганда, икки ёшгача бўлган фарзандини тарбиялаётган оналар ва кам таъминланган оилаларга бериладиган моддий ёрдам ҳажми бу йил 1,3 мартага кўпайиб, 140 миллиард сўмни ташкил этганини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Хусусан, умумтаълим мактабларининг 1-синф ўқувчилари, "Меҳрибонлик" уйлари тарбияланувчиларини бепул дарслик ва ўқув қуроллари, кам таъминланган оилаларга мансуб ўқувчиларни қишки кийим-бош билан таъминлаш учун 25 миллиард сўм маблағ сарфланди.

Дастур доирасида янги-янги иншоотлар, маданий-маиший бинолар барпо этилгани, кексалар ва ногиронлар, ёрдамга муҳтож оилалар учун қулайликлар яратилгани, айниқса, ибратлидир.

Мамлакатимиздаги мавжуд 93 та "Меҳрибонлик" уйлари ва махсус мактаб-интернат бинолари тўлиқ капитал таъмирдан чиқарилди ва реконструкция қилинди. Бунда фақатгина "Меҳрибонлик" уйларининг ўзига 24 миллиард сўм маблағ сарфланиб, бу ишларнинг 85 фоизи ҳомийлар томонидан бажарилди.

Шунингдек, ота-онасиз қолган болаларни ижтимоий ҳимоя қилиш масаласига эътибор янада кучайтирилди. Айни пайтда 134 минг нафар ногирон бола тиббий кўрикдан ўтказилиб, уларнинг соғлиғини мустаҳкамлаш чоралари кўрилди.

Бундай хайрли ишларга нафақат юртимиздаги, айни пайтда халқаро миқёсдаги ташкилотлар ҳам ўз ҳиссасини қўшаётгани диққатга сазовордир. Чунончи, ЮНИСЕФ, "Ворлд концерн", "Енграг", "Америкерс" ва бошқа ташкилотлар томонидан 6 миллиард 500 миллион сўмлик инсонпарварлик ёрдами кўрсатилди.

Шулар қаторида "Фридендсдорф интернейшнл" халқаро ташкилоти кўмагида Тошкент шаҳри ҳамда Бухоро, Қашқадарё, Хоразм, Фарғона вилоятларидан 156 нафар боланинг Германияда жарроҳлик усули билан даволаниши ташкил этилди.

Жорий йилда 1 миллион 665 минг нафардан зиёд пенсионерлар, 535 мингдан зиёд катта ёшдаги ногиронлар диспансер кўригидан ўтказилгани, кўплаб эҳтиёжманд қарияларимиз ногиронлар аравачалари, протез-ортопедия буюмлари ва бошқа зарур анжомлар билан таъминлангани ҳам ана шу ишларнинг узвий давомидир.

Дастур доирасида умумтаълим ва соғлиқни сақлаш муассасалари ҳамда бошқа ижтимоий объектларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, уларни капитал таъмирлаш ва жиҳозлашга қаратилган ҳудудий дастурлар ишлаб чиқилди ва изчил амалга оширилмоқда.

Бу мақсадлар учун 40 миллиард 500 миллион сўм бюджет маблағи, 23 миллиард сўм ҳомийлар маблағи жалб қилингани бу соҳада ҳам салмоқли ишлар бажарилганини кўрсатади.

Бугунги кундаги долзарб масала бўлмиш оммавий спортни, айниқса, болалар спортини ривожлантириш мақсадида барча вилоят ва туманларда, биринчи галда, умумтаълим мактабларида спорт майдончалари ва иншоотлари барпо этиш, уларни зарур анжомлар билан жиҳозлаш бўйича кенг кўламда иш олиб борилмоқда.

Агар бу йўналишда 8 миллиард 700 миллион сўм маблағ сарфланганини ҳисобга олсак, қилинган ва қилинаётган ишларнинг ҳажмини тасаввур этиш қийин эмас.

Ҳурматли дўстлар!

Бугун "Меҳр ва мурувват йили" тадбирларини амалга оширишда, уларга алоҳида маъно ва тарбиявий-ахлоқий, инсоний мазмун-моҳият бахш этишда улкан ҳисса қўшган маҳалла идоралари, маҳалла аҳлининг хизматларини алоҳида эслаб ўтиш лозим.

Халқимизга хос бўлган ҳашар йўли билан маҳалла ва гузарларни обод қилиш, кам таъминланган оилалар, ёлғиз кексаларга ёрдам бериш сингари эзгу анъаналарни давом эттирган ҳолда, 1 минг 580 нафар фуқаронинг уй-жойи, 2 минг 100 та маҳалла гузари, 275 та маиший хизмат шохобчалари ҳомийлар маблағи ҳисобидан таъмирланди ва янгитдан бунёд қилинди.

Шу борада Тошкент ва Бухоро вилоятларининг чекка қишлоқларида боқувчисини йўқотган аёллар ва ногирон ёшларга мўлжалланган, зарур қулайликларга эга бўлган ишлаб чиқариш-ўқув марказлари ташкил қилинганини айтиб ўтиш лозим. Ҳозирги пайтда Қашқадарё ва Хоразм вилоятлари, Қорақалпоғистон Республикасида ҳам шундай марказлар барпо этилмоқда.

Айниқса, Жиззах шаҳрида ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган фуқаролар учун турар-жойларга ва маиший хизмат кўрсатадиган инфратузилмага эга бўлган "Меҳр-мурувват шаҳарчаси"нинг қуриб битказилгани эътиборга сазовор.

Бу йил Наврўз ва Мустақиллик байрамлари арафасида юртимизда кенг миқёсда ўтказилган умумхалқ ҳашарларидан тушган қарийб 4 миллиард сўмлик маблағ кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш, маҳаллаларни ободонлаштириш, спорт мажмуалари барпо этиш каби эзгу ишларга сарфланмоқда.

Йил давомида азим пойтахтимиз Тошкентга, Самарқанд, Бухоро, Хива, Термиз ва Шаҳрисабз каби қадимий шаҳарларимизга, буюк аждодларимизнинг муқаддас қадамжоларига 150 мингдан зиёд кекса ва ногиронлар, кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари учун бепул зиёратлар уюштирилгани ҳам меҳр-мурувват деган юксак ва олижаноб тушунчаларни кенг маънода ифодалайди, десак, ҳеч қандай муболаға бўлмайди.

Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Бир сўз билан айтганда, "Меҳр ва мурувват йили" дастурининг маъно-мазмунига сингдирилган ғоя, яъни жамиятимизда ҳеч ким ўзини ёлғиз сезмаслиги, ҳеч ким эътибордан четда қолмаслиги керак, деган даъват миллионлаб юртдошларимиз қалбида акс садо бергани, уларни одамийлик ва инсонпарварлик ишларига чорлагани барчамизни қувонтиради.

Фурсатдан фойдаланиб, мана шу минбардан туриб, шундай олижаноб ишларга ҳисса қўшган барча меҳнат жамоаларига, маҳалла оқсоқоллари ва фаолларига, саховатли юртдошларимизга, хорижий ташкилотлар вакиллари ва чет эллик ҳамкорларимизга ўз номимдан, бутун халқимиз номидан самимий миннатдорлик изҳор этиш менга катта мамнуният етказади.

Албатта, бизнинг бу йўлдаги мақсад-муддао ва саъй-ҳаракатларимиз фақат ушбу дастур билан чегараланиб қолмайди. Бу масала юртимизда яшаётган, миллати, тили ва динидан қатъи назар, ҳар бир инсоннинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш борасидаги узоқ ва давомли стратегик вазифаларимизнинг узвий бир қисми сифатида кейинги йилларда ҳам албатта изчил давом эттирилади.

Муҳтарам юртдошлар!

Бу дунёда ҳаёт бор экан, одамзот тинч ва фаровон, бахтли-саодатли умр кечиришни орзу қилади. Шу маънода, одамларга муносиб турмуш шароити яратиб бериш, аҳоли соғлиғини сақлаш масаласи давлатимиз ва жамиятимизнинг доимий диққат марказида бўлиб келмоқда. Тиббиёт соҳасини ислоҳ қилиш, аҳоли соғлиғини ҳимоялаш масаласини бугунги замон талаблари даражасига кўтариш мақсадида мамлакатимизда давлат миқёсида махсус дастур амалга оширилаётганидан халқимиз, жамоатчилигимиз, албатта, хабардор.

Жумладан, замонавий соғлиқни сақлаш тизимини шакллантириш ва ривожлантириш, соғлом авлодни тарбиялаш, тиббий хизмат сифатини кескин ошириш бўйича олиб борилаётган ишлар ва уларнинг натижалари тўғрисида узоқ гапириш мумкин.

Айни пайтда бу соҳада қўлга киритилган ютуқлар билан бирга, ҳали-бери ечилмаган ўткир муаммо ва нуқсонлар борлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Уларни бартараф этиш, бу борада тараққий топган давлатлар даражасига эришиш учун ҳали кўп меҳнат қилишимиз зарурлигини ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Албатта, аҳолимизнинг соғлиғини сақлаш ва даволашда давлатимиз ва жамиятимиз олдида турган вазифалар, янги йилга мўлжалланган давлат бюджети ва харажатларини белгилашда етарли даражада маблағ ажратиш, тегишли идора ва ташкилотларнинг масъулиятини ошириш, бу соҳага алоҳида эътибор бериш ўз йўли билан ҳал этилади.

Табиийки, бу харажатларни аниқлаётганда нафақат медицина соҳаси ва унинг эҳтиёжини, балки шу тармоққа бевосита дахлдор бўлган аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, халқимиз ҳаётига алоқадор бўлган шунга ўхшаш масалаларнинг ечимини ҳам инобатга олишимиз зарур.

Лекин мен шу ўринда барчамиз оддий, аммо муҳим бир ҳақиқатни унутмаслигимизни истардим, яъни одамзотнинг соғлиғи кўп жиҳатдан авваламбор унинг ўзига боғлиқ. Бунинг учун у ўз ҳаётини оқилона йўлга қўйиши, ҳар қандай касалликнинг олдини олиш учун соғлом ҳаёт тарзи ва турмуш маданияти талабларига амал қилиши, шак-шубҳасиз, катта ўрин тутади. Буни кўп асрлик ҳаёт тажрибаси ҳам, тиббиёт тажрибаси ҳам исботлаб келмоқда.

Бундай қараш ва муносабатларни ривожланган давлатлар, инсон ҳаётининг қадрига етадиган, халқ соғлиғини том маънода юртнинг ҳақиқий бойлиги деб биладиган мамлакатлар мисолида кўриш қийин эмас.

Масалан, Японияни олайлик. Ҳозирги кунда бу мамлакатда юз мингдан зиёд бир асрдан ортиқ умр кўрган кексалар истиқомат қилади. Бу — дунё миқёсидаги энг катта кўрсаткичдир. Лекин шуни ҳам таъкидлашимиз керакки, Япониянинг бундай натижага эришгани тасодиф эмас.

Албатта, бу ютуқнинг ўзига хос шартлари ва омиллари бор. Авваламбор, миллий қадриятларга ҳурмат, жамиятда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталик муҳити, фаровон ҳаёт, маданий савиянинг юқорилиги, ижтимоий соҳанинг юксак даражага қўйилгани, бу масалалар давлат ва жамиятнинг доимий эътиборида экани бунга асос бўлганини англаш қийин эмас.

Аммо буларнинг барчасини тарозининг бир палласига қўядиган бўлсак, ўйлайманки, унинг иккинчи палласини босадиган нарса — бу япон халқининг ҳаёт тарзини, ҳаёт кечиришини тўғри ташкил қилиши, ўз саломатлигига бўлган оқилона муносабатидир.

Азиз дўстлар, шу маънода, узоқ йиллар давомида онгимизга чуқур сингиб қолган бир тушунча борки, биз ундан имкон қадар халос бўлишимиз лозим, деб ўйлайман.

Ўзимиз бир тасаввур қилайлик — одамзот туғилади, вояга етади, бир умр тинмай меҳнат қилади, ҳар куни, ҳар доим, албатта, қандайдир муаммони ечиш билан банд бўлиб яшайди.

Лекин бир зум бўлсин, тўхтаб, орқасига қараб, эй биродар, ахир, умр дегани оқар сувдек ўтиб боряпти, мен ҳам инсон бўлиб, орзу-умид билан дунёга келиб, ўзим учун ҳам яшашга, шу ҳаётдан баҳра олишга вақт тополдимми, деб ўйламайди.

Кўпчилигимиз, майли, энди бизлар кўрмаганни болаларимиз кўрсин, бизнинг давримиз ўтди — болаларимиз яшасин, деган фикр билан ҳаёт кечирамиз. Албатта, буни фарзандларимиз, набираларимизнинг бахту саодатини ўйлаб, чин дилдан тилаймиз.

Бундай муносабат ва эзгу тилаклар билан яшаш, албатта, миллатимизга мансуб табиий бир ҳол. Лекин шундай қараш билан бирга, халқимизда кенг тарқалган яна бир олижаноб, чуқур маъноли ҳикмат ҳам борки, у ҳақда гапирмасдан, уни эсга олмасдан бўлмайди.

Агар эътибор берсангиз, қариялар, ўрта ёшга кирганлар дийдор кўришганда, дуога қўл очиб, илойим, умрингиздан барака топинг, қилган меҳнатингизнинг, фарзандларингизнинг роҳатини кўринг, деб тилак билдиради.

Барчамизнинг истагимиз шуки, ҳар бир инсоннинг қалбидаги мана шундай эзгу орзу-ниятлар рўёбга чиқсин. Лекин такрор айтишга тўғри келади — давлат, ҳокимият идоралари соғлиқни сақлаш масаласига қанчалик эътибор бермасин, аввало, аҳолимизнинг, ҳар қайси одамнинг бу масала бўйича қарашини ўзгартирмасдан туриб, ижобий натижаларга эришиш қийин бўлади.

Ҳақиқатан ҳам, азизларим, аслида, ҳар бир инсон бу ҳаётнинг ҳеч қачон тугамайдиган ташвишларидан бироз холи бўлиб, ўзи ҳақида ҳам озгина ўйлаши, соғлиғи ҳақида қайғуриши, таъбир жоиз бўлса, ўзини жиндай яхши кўриб яшаши керак эмасми?

Бошқача айтганда, одамларимиз ўзини ўзи қадрласа, ўз қадрига, аввало, ўзи етиб борса, фойдадан холи бўлмасди. Мана шундай қараш, мана шундай ёндашувни ҳаётимиз қоидасига айлантириш учун ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишимизнинг вақти келди, деб ўйлайман.

Қадрли ватандошлар!

Кириб келаётган янги йилимизга ном беришда ҳар сафар сизлар билан маслаҳатлашиб, бугунги ҳаёт олдимизга қўяётган талаблардан келиб чиққан ҳолда қарор қабул қилишимиз ўзига хос яхши бир одатга айланиб қолди.

Мен юқорида айтилган фикрларни, мақсад ва вазифаларни назарда тутиб, Янги — 2005 йилни мамлакатимизда **Сиҳат-саломатлик йили** деб эълон қилишни таклиф этмоқчиман.

Албатта, аввалги йиллардаги тажрибага кўра, биз бу масала бўйича ҳам алоҳида дастур ишлаб чиқиб, амалга ошириладиган асосий ишларни аниқ белгилаб оламиз.

Бу дастурда мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимини янада такомиллаштириш, бунинг учун тегишли ҳуқуқий, моддий ва молиявий базани мустаҳкамлаш, замонавий билим ва тажрибага эга бўлган тиббиёт ходимларини тайёрлаш ва малакасини ошириш, шу билан бирга, одамларда ўз саломатлигини асраш бўйича тўғри ва фаол муносабатни шакллантириш каби масалаларга алоҳида аҳамият бериш зарур.

Айниқса, оналик ва болаликни муҳофаза этиш, бугунги тинч, осуда ҳаётимиз ривожига катта хизматлари сингган муҳтарам нуронийлар, пенсионерларимизнинг соғлом ва мазмунли умр кечиришлари учун зарур шарт-шароит яратиб бериш масаласи диққат-эътиборимиз марказида бўлиши даркор.

Шу билан бирга, инсоннинг бошига дард тушганда биринчилар қаторида ёрдамга келадиган олижаноб касб эгалари бўлмиш шифокорларнинг оғир, ўта мураккаб ва масъулиятли меҳнатини муносиб қадрлаш, уларни моддий ва маънавий нуқтаи назардан рағбатлантириш вазифаси ҳам ушбу дастурдан ўрин олиши лозим.

Ҳурматли юртдошлар!

Янги йилнинг мамлакатимизда Сиҳат-саломатлик йили деб эълон қилиниши, ҳеч шубҳасиз, жамиятимизнинг тараққиёт йўлида янги поғонага кўтарилишида, унинг моддий ва маънавий ҳаётида муҳим босқич бўлади.

Нафақат бугунги, балки эртанги ҳаётимиз учун ҳам катта аҳамиятга эга бўлган мана шундай муҳим масалани кун тартибига қўяр эканмиз, биз буни, мавжуд қийинчиликларга қарамасдан, мамлакатимизнинг тараққиёт йўлидан ривожланиб, иқтисодиётимизнинг ўсиш суръатлари ортиб, салоҳиятимиз, имкониятларимиз тобора ошиб бораётганининг яна бир белгиси ва тасдиғи сифатида қабул қилишимиз ўринли бўлади, деб ўйлайман.

Сўзимнинг охирида яна такрор айтмоқчиманки, инсон — табиатнинг буюк мўъжизаси. Шундай экан, инсон ўз соғлиғини асраган тақдирда табиатни, ҳаёт давомийлигини асраган бўлади.

Бундай эзгу орзу-мақсадлар учун ҳам давлат, ҳам жамият, ҳам шу юртда яшаётган одамларнинг куч-қудрати ва ҳиссасини бирлаштиришимиз зарур.

Мен яхши ният билан эълон қилаётган Сиҳат-саломатлик йилида бутун халқимизни мана шундай ҳаёт фалсафаси билан яшашга даъват этмоқчиман.

Азизларим, Оллоҳ таоло берган соғлиғимизни асрайлик. Чунки соғлом одамгина чинакам бахтли бўлади, чунки фақатгина соғлом халқ, соғлом миллат буюк ишларга қодир бўлади.

Сизларни Конституциямизнинг 12 йиллик байрами билан яна бир бор қутлар эканман, барчангизга сиҳат-саломатлик, бахту саодат, хонадонларингизга файзу барака тилаб қоламан.

БУЮК ИСТИҚЛОЛ ҚОМУСИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Давлатимиз раҳбари Конституциямиз асослаб, белгилаб берган кўрсатма ва тамойилларни, олдимизга қўйган мақсад ва вазифаларни нафақат тушунтириш, тарғиб қилиш, балки ҳаётга кенг татбиқ этишнинг аҳамиятини алоҳида таъкидлади.

Мамлакатимизда тинч ва осуда ҳаётнинг ҳукм суришида, эришилаётган ютуқларимиз, истиқболга ишончимиз ва юртимиз обрўсининг халқаро майдонда ортиб бориши замирида Конституциямиз белгилаб берган ҳуқуқий асослар турганини бугун ҳар бир фуқаро чуқур ҳис этмоқда.

Халқимиз ва мамлакатимиз ҳаётида рўй бераётган буюк ўзгаришларнинг туб моҳияти Конституциямизда белгилаб, муҳрлаб қўйилган ҳуқуқ ва имкониятлар, асосий тамойилларни ҳаётга тўлиқ татбиқ этиш билан боғлиқдир. Зеро, Бош Қонунимизда белгилаб берилган мезонлар турмуш тарзимизда, кундалик ҳаётимизда ўз аксини топа борсагина халқимиз ва давлатимиз, ҳар бир фуқаро ўз олдига қўйган эзгу мақсад-муддаоларига тезроқ эришиши, шубҳасиз.

Мамлакатимиз мустақиллигининг илк кунлариданоқ инсон эрки, унинг бахт-саодати бош ғоялардан бирига айланди. Инсон омилига олий қадрият сифатида ёндашиш принципи амалга кирди. Ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларини эркинлаштириш борасида кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда. Инсонпарварлик ғоялари билан йўғрилган ислоҳотлар жамиятимизнинг янада гуллаб-яшнашига, кишилар турмушининг бундан-да фаровонлашувига хизмат қилмоқда.

Юртбошимиз бошлаган ишларимизни кенг кўламда, жадал суръатлар билан давом эттириш борасида олдимизда турган муҳим масалаларга эътиборни қаратди.

Неча йилдирки, халқимиз янги йилни янги бир ном билан кутиб олади. Президентимиз алоҳида таъкидлаганидек, бундай эзгу анъана замирида миллионлаб инсонлар манфаати, оилалар тотувлиги, соғлом авлод камолоти, она ва бола ҳимояси, қарияларнинг қадрига етиш, маҳалла ва хонадонлар ободлиги, кишилардаги меҳр ва мурувват туйғуларини юксалтириш ҳисси мужассам.

Якунига етаётган Меҳр ва мурувват йилида юртимизда меҳр-оқибат ва ўзаро ҳамжиҳатлик муҳитини янада мустаҳкамлаш, айниқса, ногиронлар, ёлғиз кексалар ва кам таъминланган оилаларнинг, умуман, кўмак ва ёрдамга муҳтож ҳеч бир инсоннинг давлат ва жамият эътиборидан четда қолмаслигига эришилди. Шу муносабат билан қабул қилинган махсус дастур юртдошларимиз ҳаётидаги катта ўзгаришлар учун муҳим асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Президентимиз Ислом Каримов кириб келаётган янги — 2005 йилни мамлакатимизда Сиҳат-саломатлик йили, деб эълон қилишни таклиф этди. Юртбошимизнинг бу таклифини йиғилганлар гулдурос қарсаклар билан маъқулладилар.

Тантанали маросим санъат усталари ва ёш ижрочиларнинг катта концерти билан якунланди.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: йиғилиш пайти.
А. ТЎРАЕВ, Д. ЮСУПОВ олган суратлар.

ВАТАННИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

дат тилайман.

Тақдирланганлар номидан сўзга чиққан Ўзбекистон Қаҳрамони, Хоразм вилояти Гурлан туманидаги 5-ўрта мактаб директори Анор Маҳмудова, шахмат бўйича жаҳон чемпиони, Амир Темур ордени нишондори Рустам Қосимжонов, "Буюк хизматлари учун" ордени билан тақдирланган марҳум шоир Ҳамид Олимжоннинг қизи Ҳулкар Олимжонова, Ўзбекистон халқ шоири Александр Файнберг, Самарқанд вилояти Пастдарғом туманидаги "Янгиобод" фермер хўжалиги раҳбари, "Эл-юрт ҳурмати" ордени соҳиби Элибой Таниев, "Фидокорона хизматлари учун" ордени совриндорлари — хонанда Муножот Йўлчиева ҳамда "Томоша" болалар фольклор театр студияси бадиий раҳбари Нодира Қурбонова, Навоий вилояти Нурота туманидаги "Ғазғон" ширкат хўжалиги бош чўпони, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган чорвадор Ғаффор Обидов, Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги 106-заиф эшитувчи болалар махсус мактаб-интернатининг бошланғич синф ўқитувчиси, "Ўзбекистон Республикаси халқ ўқитувчиси" унвони соҳиби Лутфи Юнусова ушбу мукофотлар бундан буён Ватан равнақи, халқ фаровонлиги йўлидаги фидокорона меҳнатни янада юксак суръат ва шижоат билан давом эттиришга ундашини, янги-янги марраларни эгаллашга рағбатлантиришини таъкидладилар. Юксак эътибори ва ғамхўрлиги учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдирдилар.

(ЎзА).

Тадбиркор аёлларнинг Венага сафари

Австрия Соғлиқни сақлаш ва хотин-қизлар масалалари федерал вазирлиги таклифига биноан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С.Иномова бошчилигидаги республика Хотин-қизлар қўмитаси ҳайъати Венада бўлиб қайтди.

Австрия хотин-қизлар ҳуқуқини муҳофаза қилиш ва уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш соҳасида жаҳоннинг етакчи мамлакатларидан бири ҳисобланади. Бу ерда ишга қабул қилиш ва профессионал фаолиятда аёлларнинг камситилишига йўл қўймайдиган ҳамда оила ва жамиятда уларга нисбатан зўравонликнинг олдини оладиган қонунлар ҳукм сурмоқда.

Ҳайъат аъзолари Австрия соғлиқни сақлаш ва хотин-қизлар масалалари федерал вазири М.Раухт-Каллат, Миллий кенгаш (парламент) иккинчи президенти Б.Праммер, федерал иқтисодий палата бош котиби Д.Хоххаузер, "яшиллар" партияси парламент фракциясининг ташқи сиёсий масалалар бўйича спикери М.Луначек билан учрашувлар ўтказишди. Хотин-қизларга ҳуқуқий ва консультатив ёрдам маркази ва мамлакатнинг йирик тиббий маркази — АКХ госпиталига ташриф буюришди. Меҳмонлар, шунингдек, Австрияда амалда бўлган аёллар ҳуқуқини муҳофаза қилишнинг қонунчилик асослари, гендер ва хотин-қизлар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлаш соҳасидаги дастурлар, тегишли ҳукумат идоралари ва хотин-қизлар ноҳукумат ташкилотлари иш тажрибаси билан ҳам танишдилар.

Ўзаро учрашувлар самараси ўлароқ икки мамлакат хотин-қизлар ташкилотларининг турли йўналишдаги фаол ҳамкорлигини назарда тутадиган амалий келишувларга эришилди.

"Жаҳон" АА.

Брюсселда Ўзбекистон кечаси

Ўзбекистоннинг Брюсселдаги элчихонасида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 12 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди.

Унда Бельгия жамоатчилиги, ишбилармон ва илмий доиралари вакиллари ҳамда ушбу мамлакатда яшаб, меҳнат қилаётган юртимиз фуқаролари иштирок этишди.

Кечани уюштиришда "Дўстлик" Ўзбекистон-Бельгия маданият ассоциацияси аъзолари жонбозлик кўрсатишди.

Кечада ўзбек халқининг ўзига хос маданияти, мустақиллик йилларида ҳаётнинг турли соҳаларида қўлга киритилган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилувчи видеофильмлар намойиш қилинди. Ёш рассом М. Абдутолипова асарлари кўргазмаси ва ёш моделер Е. Тошкенбоеванинг миллий матолардан тайёрлаган кийимлар коллекцияси кеча қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотди. "Дўстлик" болалар рақс ансамбли иштирокчиларининг мусиқий дастури ҳам самимий кутиб олинди.

"Жаҳон" АА.

2004 йил — Меҳр ва мурувват йили

Тоғ тоғ билан учрашмайди. Одам одам билан учрашади, дейишади. Рост гап экан. Ҳар сафар ойнаи жаҳон орқали кўриб, суҳбатларига тўймай, номлари радиода эълон қилинса, унинг мурватини баландлатиб эшитадиганим ўша хаёлимдаги аёл билан учрашдим. Бу фалсафа фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Хотима Шайхова. Опага, бир сўз билан айтганда, тўла маънодаги зиёли аёл, дея таъриф бериш ўринли бўлар. Чунки унинг бутун умри илм эгаллаб, атрофидагиларга ўзидаги жамики билимларини улашиш билан ўтяпти. У киши билан суҳбатимиз аввали Меҳр ва мурувват йили ҳақидаги мулоҳазалар билан бошланди.

ҚАЛБДАГИ ЧЎҒ...

— Меҳр ва мурувват аслида ҳар бир инсонга хос хислат, фазилат. Лекин у Яратган томонидан аёлларга кўпроқ юқтирилганми, деб ўйлаб қоламан,— дейди Х.Шайхова. — Чунки мулойимлик, ҳалимлик асли аёлларга хос. Бу ҳаё, бу ибо дегани. Ҳадиси Шарифда ҳам “Юмшоқ бўл, қўполлик ва беҳаёликдан сақлан!” дейилади. Шу боисданми, ҳар ҳолда бу йилнинг мазмун-моҳиятини мен кўпроқ аёллар кўнглига, дилига яқин деб ўйлайман.

— Мурувват, оқибат, садоқат сингари шарқона фазилатлар асли ҳар бир инсон қалбига она алласи, меҳр сути билан аста-секин сингиб боради.

— У нафақат сингиб бориши, балки томир ёйиши керак. Инсон қадри баланд бўладиган жамият қуриш орзусида эканмиз, бундай жамиятнинг асл мағзи, ўзагида меҳр-муҳаббат, чин мурувват бўлиши лозим. Чунки дунёни шулар безайди, ҳар қандай ёмонликлардан шулар асрайди.

Ривоятларда айтилишича, бир куни Искандар Арастудан сўрабди:

“— Дунёнинг саодати нимадандир?

Арасту шундай жавоб қилибди:

— Меҳр-муҳаббат, меҳр-оқибат, меҳр-мурувватдандир. Зеро, бу лутфларнинг замирида бир сўз ётибдики, у буларнинг онасидир. Бу — Меҳр.

— Бу сўзнинг қудрати нимадандир? — яна сўрабди Искандар.

— У одамларга бир умр руҳий куч ато этади. Бегоналарни яқинлаштиради. Ёмонликлардан қайтаради. Бу дунёда яхшилик уруғи униб чиқишига доялик қилади”...

— Буни бир афсона тарзида айтаяпсизу, лекин ҳар қандай хаёлий тўқима ортида ҳақиқат ётишини ҳам унутмаслигимиз керак. Демак, одамларга инъом этилган, юрагига жо бўлган меҳр-муҳаббат туйғуси шу қадар кучлики, у инсониятни ҳатто энг мудҳиш жиноятлардан ҳам асраб қолиши мумкин, деган маъно мужассам бунда.

— Ҳа, албатта. Инсон бу ҳаётда энг муқаддас куч, энг олий мавжудот. Инсон ҳамма даврларда тарихнинг бош қаҳрамони бўлиб келган. Чунки ижтимоий ҳаёт ва жамиятнинг барқарорлиги, гўзаллиги, сермазмунлилиги инсоннинг ижодий меҳнат фаолияти билан чамбарчас боғлиқдир. Бироқ инсонни ҳар жиҳатдан ажратиб, кўз-кўз қилувчи нарса фақат меҳнат, ижтимоий фаоллиги эмас, балки унинг одоби, кишилар ўртасидаги муносабати, меҳр-оқибати, инсонпарварлик хислатларидир. Бежизга улуғ Форобий “Дарахтнинг етуклиги унинг меваси билан ўлчанганидек, инсоннинг барча хислатлари унинг меҳри, муҳаббати, садоқати, ахлоқи билан ўлчанади” демаган.

— Гапларингизни тинглаб, кечагина мустабидлик давридаги оддий одатларимизга ҳам миллатчилик тамғаси босилгани хаёлдан ўтяпти.

— Мен ҳам бу ҳақда кўп ўйлайман. Тўғри, қўлини кўксига қўйиб саломлашиш, қучоқ очиб кўришишга ҳам бидъат сифатида қарашган вақтлар бўлганди. Шулар сабабми, ҳар ҳолда биз меҳр-муҳаббат, оқибат, садоқат сингари энг нозик туйғуларимизни йўқотиб қўяй дегандик. Шукурки, миллий, маънавий қадриятларимиз тикланяпти. Ахлоқий фазилатлар одамларимиз маънавиятида янада бўй кўрсатаяпти. Асли ҳар бир инсон қалбида меҳр чўғи бўлади. Аммо уни алангалатиш, атрофдагиларни унинг тафтидан баҳраманд этиш ҳаммага ҳам насиб этмайди.

— Бу энди оиладаги тарбияга ҳам боғлиқ-да.

— Албатта. Бир ҳамкасбимиз билан оилавий борди-келдимиз бор эди. Беш ўғилни уйлаб, беш келинлик бўлиб, набиралар кўпайганда бандаликни бажо келтиришди. Уларни хотирлаб ҳалиҳануз уйларига бориб турамиз. Биласизми, овсинлар худди эгачи-сингилдек бўлиб кетишган. Бир ҳафта кўришишмаса туришолмас экан. Ака-укалар ўртасидаги меҳр-оқибатга шунга қараб баҳо бераверинг энди. Бу ўз-ўзидан пайдо бўлмайди-ку, ота-она ўгити, панд-насиҳати, берган тарбияси меваси шу-да. Ва мен аминманки, бу хислатлар албатта уларнинг фарзандларига ҳам ўтади. Уларга ҳаваси келади кишининг.

Кўриб турганингиздек, ҳар қандай асл тарбия, инсон камолоти оиладан, оила давраси, муҳитидан бошланади. Оиланинг шарқона илдизларидан озиқланиб, замонавий ҳаводан нафас олган фарзандимиз давр ва ҳаёт талабига монанд инсон бўлиб етишади. Албатта, бунда ота-оналар ўртасидаги муносабатлар, уларнинг фарзандларига ҳар жиҳатдан ибрат бўла олишлари ҳам муҳим ўрин эгаллайди. Оиладан бошланган меҳр-мурувват, оқибатлилик муносабатлари қариндош-уруғлар, маҳалла-кўйда давомийлик билан боғланган бўлиши керак. Зеро, меҳр бор жойда иззат, ҳурмат бўлади. Меҳр йўқ жойда умр дарахти синади, сўнади, ҳосил бермайди.

— Хотима Амиловна, ёдингизда бўлса Конституция кунига бағишлаб ўтказилган тантанали йиғилишда Юртбошимиз жамиятда меҳр-мурувват маданиятини қарор топтириш масаласига алоҳида урғу бергандилар.

— Чунки меҳр-мурувват бу дунёқараш, феъл-атвор, инсон ички маданиятининг кўринишидир. Ана шу маданиятни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилар экан, шуни таъкидлаш жоизки, асли халқимизга хос бўлган бу фазилат — меҳр-мурувват чуқур миллий ва тарихий илдизларга эга. Йилимизнинг Меҳр ва мурувват йили деб номланиши эса бизнинг шарқ маънавиятимиз, боқий қадриятларимиз билан боғлиқ. Шу боис дастур асосида амалга оширилаётган барча савобли, хайрли ишларимиз мавсумий бўлмаслиги, ҳамиша давом этиши лозим. Зотан, меҳр-мурувват бир марталик ҳаракат ҳам, тадбирлар жамламаси ҳам эмас. Чуқурроқ мушоҳада қилсак, меҳр-мурувват фақат инсонларгагина эмас, балки ер, осмон, теварак-атроф, жамият, миллатга — ҳаётнинг ҳамма жабҳасига нисбатан бўлиши керак. Бирор мақсадга, дейлик одамларга яхшилик қилишга қаратилган бўлиши керак. Шундагина биз меҳр-мурувват маданиятини қарор топтиришимиз мумкин бўлади.

— Ёшларимиз онги, тафаккурига ҳам бундай ахлоқ атамаларини чуқур сингдиришимиз даркор, тўғримасми?

— Шубҳасиз, чунки уларнинг оддий оқибат, ҳиммат, ҳамият сингари сўзларнинг ҳатто маъно-мазмунини ҳам тушунмасликларининг гувоҳи бўлганман. Боғча, мактаб, олий ўқув юртларда фарзандларимизга шарқона фазилатларимизнинг нечоғли қадимий ва боқий эканлигини тушунтириш ва айни пайтда уларда шундай ноёб фазилатларни камол топтириш, бу хусусиятларни миллатимиз ҳаёт тарзининг узвий ва ажралмас бир қисмига айлантириш бизнинг муҳим вазифамиз деб биламан. Зеро, кўнглини, қалбини меҳр нури ёритиб турган инсонгина уни ўзгаларга ҳам улаша олади.

“Халқ сўзи” мухбири Умида ФАЙЗИЕВА суҳбатлашди.

Хабарлар оқимидан

Вазифалар белгиланди

Тошкент шаҳар кичик бизнес, матлубот кооперацияси, савдо ходимлари ва хусусий тадбиркорлар касаба уюшмасининг ҳисобот конференцияси бўлиб ўтди. Анжуман делегатлари касаба уюшма кенгаши ва тафтиш комиссияларининг ҳисобот даврида амалга оширган ишлари, галдаги вазифалар ҳақида гапирдилар. Қўлга киритилган ютуқлар ва йўл қўйилган камчиликлар атрофлича муҳокама қилинди. Шунингдек, конференция иштирокчилари Олий Мажлиснинг қонунчилик палатаси ва маҳаллий кенгашларга бўладиган сайловлар арафасида амалга ошириладиган тадбирларни белгилаб олдилар.

М. ТОЖИЕВА.

Кутубхона қошида музей

Пойтахт вилоятининг “Турон” илмий-универсал кутубхонасида Маданият ва спорт ишлари вазирлиги саъй-ҳаракати билан мазкур маърифат даргоҳининг музейи иш бошлади.

Ушбу зиё маскани ўтган аср бошларида Абдулла Авлоний, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Ғулом Зафарий, Мунаввар қори Абдурашидхонов каби ўнлаб маърифатпарвар зиёлиларимизнинг ташаббуси ва шахсий китоблари асосида ташкил топган эди. Ҳозирда кутубхона фондидан жой олган 75 минг нусхадаги китоблар ва газета-журналлар ҳақидаги маълумотни ўзида жамлаган замонавий электрон каталог яратилган.

М. ЮСУПОВ, “Халқ сўзи” мухбири.

АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ «ПАХТА БАНК»
фаолиятига оид муҳим фактлар тўғрисида 10-тартиб рақамли маълумот

1. **Ўзгаришлар содир бўлган банкнинг бошқарув органи** — АТ «Пахта банк» бошқаруви.
2. **Бошқарув аъзоси сифатида ваколати тугаган шахс** — Боймуратов Абдураҳмат Джумаевич, бошқарув раисининг биринчи ўринбосари, банк устав капиталида улуши йўқ.
3. **Ўзгаришлар содир бўлган сана** — 2004 йил 3 декабрь.
4. **Амалга оширилган ўзгаришларга асос бўладиган қарорни қабул қилган ваколатли орган** — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 3 декабрдаги «А.Д.Боймуратовни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг котибияти мудири этиб тайинлаш тўғрисида»ги 565-сонли қарори.

РОССИЯДАН КЕЛТИРИЛГАН ЛИНОЛЕУМЛАРНИ ТЎШАШ ВАҚТИ КЕЛДИ.
Улгуржи нархлар. Ҳар доим Тошкентдаги омбордан.
Телефон 134-48-11.

Автомобиллар ва ишлаб чиқариш хоналари учун емирилишга чидамли ТРАНСЛИН қопламаси.
Товар сертификатланган

Жазони ижро этиш муассасаларининг қўриқлаш мосламаларини капитал таъмирлаш учун мутахассислиги ва рухсатномаси бўлган ташкилотлар 10 кун ичида қуйидаги телефонларга мурожаат қилишларини сўраймиз.
Тел.: 8-371-71, 3-05-59, 2-68-46, 189-32-63.

«Рақобат борки, ривожланиш мавжуд»

— дейди «Бекобод автобус-такси саройи» масъулияти чекланган жамияти меҳнат жамоаси

Мавжуд маълумотларда қайд этилишича, халқ хўжалигида рақобатчиликнинг ривожланиши жиҳатидан савдо соҳасидан сўнг автотранспорт хизмати тизими иккинчи ўринда тураркан. Табиийки, бу транспорт тизими сифатли ва замонавий хизмат кўрсатишни талаб этади. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, республикамизда автотранспорт соҳасида ҳам соғлом рақобатга асосланган бозор иқтисодиёти вужудга келмоқда. Айниқса, мамлакатимиз Президентининг 2001 йилдаги «Автомобиль транспорти соҳасини монополиядан чиқариш ва бошқарувни такомиллаштириш тўғрисида”ги Фармонининг қабул қилиниши бу жараённи янада тезлаштириш имконини берди. Жумладан, «Ўзавтотранс” корпорацияси тугатилиб, унинг таркибидаги йирик автокорхоналар хусусийлаштирилиши туфайли улар ўртасида рақобатчилик муҳити пайдо бўлди.

«Бекобод автобус-такси саройи» ҳам ўша пайтда давлат тасарруфидан чиқарилиб, ҳиссадорлик жамиятига айлантирилган эди. Дастлаб иш бироз юришгандек бўлди. Бироқ акция пакетларининг асосий қисми давлат тасарруфида сақланаётганлиги, бошқарув жилови ҳамон юқоридаги раҳбарлар қўлида сақланиб турганлиги жамоанинг эмин-эркин ҳаракатланишига монелик қиларди. Бунинг устига, мавжуд техникаларнинг деярли 90 фоизи фойдаланиш муддатини аллақачон ўтаб бўлганди. Бундай аҳволда эса, кучли рақобатчилик шароитига бардош бериб бўлмаслиги яққол аён бўлиб қолди.

Шуларни ҳисобга олиб, жамоа корхонани маъсулияти чекланган жамиятга айлантиришга қарор қилди. Натижа ёмон бўлмади. Мулк тўлалигича жамоа қўлига ўтгач, ишчи-хизматчиларда эртанги кунга ишонч уйғона бошлади. Мавжуд техникаларни тўлалигича қайта таъмирлаш, эҳтиёт қисмлар харид қилишга ҳам етарли миқдорда маблағ топилди. Шу тариқа корхона оёққа туриб, аввалги шуҳратини яна тиклаб олди. Меҳнат аҳли Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги ташаббуси билан йўналишлар бўйича ўтказилган ўнга яқин тендерларда ғолибликни қўлга киритди.

— Шу кеча-кундузда корхонамизда 15 та йўналиш бўйича 55 та автобус ва олтита «Дамас» қатнови йўлга қўйилган, — дейди «Бекобод автобус-такси саройи» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Илҳом Болтабоев. — Биз билан ёнма-ён ихчам ва ҳар томонлама қулай транспорт турига эга хусусий сектор ҳам фаолият кўрсатмоқда. Улар билан беллашиш эса осон эмас.

Транспорт хизмати

Энг муҳими, мана шу ишларнинг самараси туфайли автобусларимиз салонлари йўловчилар билан анча гавжумлашиб қолди. Бу эса ҳайдовчиларимизнинг йўловчиларга хушмуомала бўлишига, салонларни озода сақлаб, ўз вақтида қатнашига ундамоқда. Шунга яраша даромадимиз ҳам ортиб бормоқда. Биргина шу йилнинг 9 ойи мобайнида 339 млн. 730 минг сўм даромад олишга эришилди. Бу кўрсатгич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча юқоридир. Келгусида эса, даромадларимиз орта бошлагач, мавжуд автотранспортларни замонавийлари билан алмаштиришни асосий иш режамизга киритганмиз.

— Корхонамиз бир меъёрда ишлай бошлагандан сўнг ишчи-хизматчиларга ҳам етарли шароит яратишга имконият туғилавераркан, — суҳбатга қўшилади жамият касаба уюшмаси қўмитаси раиси Баҳриддин Атабуллаев. — Жумладан, маошлар уларга ўз вақтида бериб борилмоқда, дам олиш уйларига, соғломлаштириш масканларига йўлланмалар тарқатилмоқда. Шунингдек, тиббий хизмат пункти, ошхона, сауна, спорт майдончалари уларнинг хизматида.

Собиқ ишчи-хизматчиларимизни ҳам унутганимиз йўқ. Улар байрамларда таклиф қилиниб, совға-саломлардан ташқари йилига 50 нафарига йиллик йўл чипталари ҳадя этилаётир.

Меҳр-мурувват йили муносабати билан эса шаҳардаги ал-Хоразмий номли ва «Йўлдош» маҳаллаларида истиқомат қиладиган мактаб, коллеж ўқувчиларига бепул транспорт хизмати кўрсатиш ҳам йўлга қўйилди.

Ҳа, мулк шаклини ўзгартириб, кучли рақобатчилик шароитида юқори натижаларга эришаётган корхона жамоаси янги-янги ютуқларни қўлга киритмоқда. Муҳими, улар истиқболга ишонч билан қарамоқдалар.

Усман УСМОНОВ. t

АКЦИЯДОРЛИК-ТИЖОРАТ «ЎЗТАДБИРКОРБАНК» бошқаруви
қадрли юртдошларимизни қутлуғ байрам —
Конституция қабул қилинганлигининг 12 йиллиги
билан чин дилдан муборакбод этади.
Дастурхонингиз ҳамиша тўкин, ризқингиз бутун, юрт ободлиги ва озодлиги боқий бўлсин!

Азиз юртдошлар!

«ЎЗТАДБИРКОРБАНК» СИЗЛАРГА ЎЗИНИНГ ЯНГИ ВА ҚУЛАЙ ХИЗМАТ ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ.

- «Ўзтадбиркорбанк»нинг миллий валютадаги пластик карточкаси сизнинг ҳамёнингизни тўлдирувчи ягона тўлов хизмат туридир.
- Пластик карточкангизга иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларни белгиланган тартибда накд пулсиз ўтказишингиз ва устама ҳақлар олиш имконияти мавжуд.
- Пластик карточкадан фойдаланиш учун сиз ўзингиз танлаган ва пластик карточка хотирасига киритилган паролдан фойдаланасиз ҳамда пластик карточкага доир маълумотлар сир сақланади.
- Пластик карточка эгалари карточкада мавжуд бўлган қолдиқ суммага ҳар ойлик устама 2 фоиз йиллик капитализация ҳисобига 24 фоиз устама даромад оладилир.
- Шартнома асосида таълим олаётган талабаларнинг контракт тўловларини ҳам пластик карточка орқали накд пулсиз амалга оширишингиз мумкин.
- Пластик карточкангиздаги маблағларни исталган вақтда республика бўйлаб ўрнатилган барча банкоматлар орқали накд пулга айлантиришингиз мумкин.
- «Ўзтадбиркорбанк» сўм пластик карточкангиздаги маблағларингиз «Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг банкдаги омонатларини кафолатлаш фонди» томонидан кафолатланган.

Ўз имкониятингизни қўлдан бой бермай, «Ўзтадбиркорбанк» пластик карточкасига эга бўлинг!
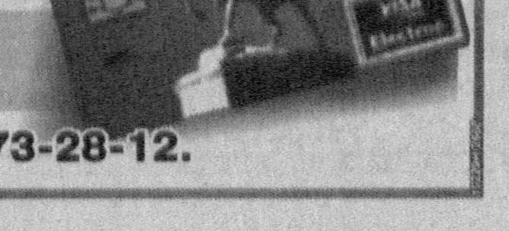
БИЗНИНГ ПЛАСТИК КАРТОЧКАМИЗ — СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА!
Мурожаат учун телефонлар: 173-05-79, 173-28-12.

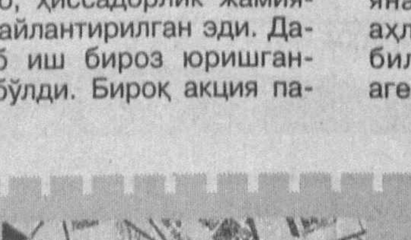

Газетада босилмади, аммо...

Чора кўрилади

Қибрай тумани, Солар қўрғони, Бинокор кўчасида истиқомат қилувчилар таҳририятимизга хат йўллаб, 160 минг киши яшайдиган мазкур ҳудуд экологияси ёмонлигидан, бунга сабаб бир пайтлар тупроғи кавлаб олинган чуқурликларга шаҳардан олиб борилган ахлат чиқиндилари ташланаётганлигидан шикоят қилишган. Хат текшириш учун Тошкент вилояти ҳокимлигига юборилган эди. Яқинда мазкур хат юзасидан расмий жавоб олдик. Унда жумладан шундай дейилади:

“Аризада кўрсатилган далилларнинг аксарияти ўз тасдиғини топди. Қибрай тумани ҳокимлиги томонидан 2001 йили ғишт заводи тупроқ карьерининг 10,0 гектар ер майдони ободонлаштириш-кўкаламзорлаштириш ва боғ барпо этиш учун "Турсунмурод ота" хусусий корхонасига ажратиб берилган эди. Чирчиқ шаҳар табиатни муҳофаза қилиш минтақавий қўмитаси томонидан карьерни тўлдириш фақат қурилиш чиқиндиларини ташлаш йўли билан амалга оширилиши керак эди, бироқ корхона раҳбарияти бу ерга маиший чиқиндиларни ҳам қабул қилаётгани маълум бўлди.

Корхона маъмурияти ажратилган ер майдони атрофини тўлиқ ўрамаганлиги, карьернинг санитария ҳолатини назорат остига олмаганлиги оқибатида ҳудудда экология ҳолати кескинлашган. Ўтказилган санитария суриштирувида "Турсунмурод ота" маъмуриятига юзага келган ҳолатни яхшилаш борасида камчиликларни бартараф этиш, ҳудуд чегарасини ўраб олиш, майдоннинг санитария ҳолатини яхшилаш тавсиялари берилди.

Тошкент вилояти ҳокими ўринбосари Ш.ҚОСИМОВ”.

СПОРТ

Миллий қадриятларимиз

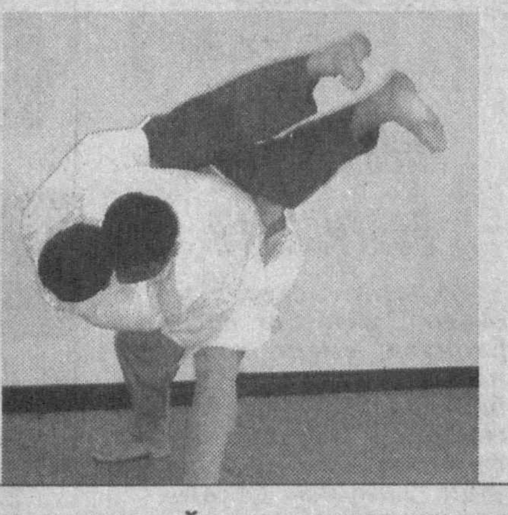

Андижон вилоятининг сўлим қишлоқларидан бири Пойтуғда белбоғли кураш бўйича йирик мусобақа бўлиб ўтаяпти. Кураш майдонига тумонат одам тўпланган. Ўртада шу қишлоқ фарзанди Али полвон ва қирғизларнинг машҳур полвони беллашмоқда. Иккаласи ҳам анча толиққан, лекин бир-бирларига тан бергилари йўқ.

БЕЛБОҒЛИ КУРАШНИНГ ҚАЙТИШИ

— Ҳа, бардам бўл.

— Чаққонроқ ҳаракат қил, елкангдан ошириб ташла.

Ҳар иккала томон тарафдорлари ўз полвонларини иложи борича қўллаб туришибди. Шу пайт кимдир «Ана, Али полвоннинг отаси келаяпти», деб қолди. Мирзакарим ота томошабинлар орасидан ўтиб давра томон яқинлашаркан, «Бўшашма, ўғлим», дегандай Алига қараб қўйди. Отасининг ўзига қараб тургани далда бўлдими ёки Али полвоннинг ори кучлилик қилдими, рақибини елкасидан ошириб ташлади...

Миллий қадриятларимиздан ҳисобланган белбоғли кураш мамлакатимизнинг энг қадимий спорт турларидан ҳисобланади. Қадимда тўйлар, сайиллар курашсиз ўтмаган. Мазкур курашимиз беш минг йилдан зиёдроқ тарихни ўз ичига олади. Археологлар томонидан Ироқ ҳудудида эрамиздан аввалги 2800 йилда ишланган икки киши курашиб турган бронза ҳайкалча топилган. Бу ҳақда венгер олими В. Куннинг «Всемирная история физической культуры и спорта» китобида алоҳида таъкидлаб ўтилган. Ҳиндистонлик девқомат полвонни енгган Паҳлавон Маҳмуд, Қирғизистоннинг машҳур полвонининг курагини ерга теккизган андижонлик Али полвон Мирзакаримов, русиялик полвон Реппел тан берган Тошкент, ўғлони Аҳмад полвонлар мазкур спорт тури билан шуғулланишган.

Белбоғли кураш Андижон, Фарғона, Наманган, Тошкент, Сирдарё вилоятлари, Жиззахнинг Зомин ва Арнасой, Навоий вилоятининг Нурота туманларида республикамизнинг бошқа ҳудудларига нисбатан кенг тарқалган. Мазкур кураш турида ҳам, милий курашимизда бўлгани сингари, ҳеч қандай оғритиш усуллари ишлатилмайди, инсон саломатлигига зиён етказувчи барча хатти-ҳаракатлар қатъиян таъқиқланади. Унинг бошқа ривожланган спорт турларидан ажралиб турадиган яна бир алоҳида хусусияти, бунда рақиб курашчилар бир-бирини кўрмасдан, сезги орқали беллашадилар. Бу кураш билан шуғулланувчи полвонлар чаққонлик, эгилувчанликдан ташқари, тана билан сезиш қобилиятига эга бўлишлари керак. Ушбу кураш инсонни жисмоний жиҳатдан соғлом бўлишлари билан бирга, тана билан сезиш қобилиятини кучайтиради. Белбоғли кураш билан боғча ёшидан бошлаб шуғулланиш мумкин.

Мамлакатимизда белбоғли кураш бўйича мусобақалар ўтган асрнинг йигирманчи йилларидан бошлаб ўтказиб келинаяпти. Лекин собиқ иттифоқ даврида миллий қадриятларимиздан ҳисобланган белбоғли курашга иккинчи даражали спорт тури сифатида қаралади. Халқаро мусобақалар деярли ўтказилмасди. Мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг барча миллий қадриятларимиз сингари белбоғли кураш ҳам ривожланиш босқичига кирди. Ўзбекистон чемпионати, халқаро мусобақалар мунтазам равишда ўтказиб келинмоқда. Ҳозир мамлакатимизда 30 мингдан ортиқ ёшлар белбоғли кураш билан шуғулланаяпти.

— 1999 йилда ушбу кураш турининг янги қоидалари ишлаб чиқилди,— дейди Ўзбекистон белбоғли кураш федерацияси бош котиби Рустам Исхоқов. — Ўтган йили Халқаро кураш ассоциацияси президенти Комил Юсупов таклифи билан белбоғли кураш мусобақаларини ўтказиш қоидалари янада соддалаштирилди. Унда еттита ибора ишлатилади: «Кураш», «Тўхта», «Ёнбош», «Ҳалол», «Дакки», «Ғирром», «Бекор». Жорий йилдан бошлаб янги кийимлар тайёрланди. Шу йилнинг 31 октябрида мазкур кураш ривожи учун яна бир қадам ташланди. Соҳибқирон ватани Шаҳрисабзда белбоғли кураш бўйича 1-жаҳон чемпионати бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз полвонларидан ташқари, Россия, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Эрон, Корея, Нидерландия ва Исроил давлатларидан полвонлар қатнашди. Илк жаҳон чемпионатининг олтин медалини тошкентлик Дилмурод Рўзиев қўлга киритди. Афғонистонлик Муҳаммад Юсуф Рашидий иккинчи ўринни эгаллаган бўлса, Қирғизистон ва Монголия давлатлари полвонлари учинчи ўринни бўлиб олишди.

Ҳозирда белбоғли курашимиз ривожланиш босқичига кирди, деб бемалол айтишимиз мумкин. Яқин кунларда Россия, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон давлатларида белбоғли кураш федерациялари очилиш арафасида. Насиб этса, яқин кунларда дунё спорт майдонларида миллий курашимизнинг иккинчи йўналиши-белбоғли кураш тури бўйича мусобақалар ўтказилади, ўзбекона таъзим, ўзбекона лутф жаҳон полвонлари томонидан эътироф этилади.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОЛДИНГДАН ОҚҚАН СУВНИНГ ҚАДРИ

Гоҳида бутун бойлик, битмас-туганмас хазина оёғимиз остида ётади-ю, биз уни қадрламаймиз ва ундан етарлича фойдалана билмаймиз. Инсон сиҳат-саломатлигини сақловчи, даволовчи маъданли сув ҳам давлатимиз, юртимиз бойлиги.

«Тошкент», «Янгийўл», «Чимён», «Олтиариқ» маъданли сувлари... уларнинг номлари, хиллари кўп. Ҳар бирининг ўзига хос, турли касалликларни даволовчи хусусиятлари бор. Халқ табобатида, турли касалликларни даволашда ушбу сувлардан фойдаланиб келиняпти. Қувончли натижаларини ҳам кўряпмиз.

Бироқ юртимизда яна бир маъданли, шифобахш сув борки, гарчи ўн-ўн беш йилдан буён фойдаланилаётган бўлса ҳам, унинг қимматли, бошқа маъданли сувлардан ажралиб турадиган хусусиятларига етарлича эътибор бермаётганимиз, тўғрироғи, қадрига етмаётганимиз ташвишланарлидир.

Гап Қўқон шаҳридан унча узоқ бўлмаган Рапқон қишлоғидаги маъданли сув ҳақида бораётир. Бир неча йил муқаддам аввалги эски «Рапқон» ва «Ўзбекистон» санаторийидан ташқари янги «Она ва болалар сиҳатгоҳи» ишга туширилди.

— Фарғона вилояти ҳокимлиги бу сиҳатгоҳни 2001 — Оналар ва болалар йилида азиз фарзандларга туҳфа этди, — дейди сиҳатгоҳ бош ҳакими Муроджон Эшонқулов мамнунлик билан. — 120 ўринли бино замонавий талабларга тўла жавоб берадиган, ҳар тарафлама қулай, мустаҳкам қурилган. Атрофи кўркам боғ, баҳаво, хушманзара. Сиҳатгоҳга анча масофадан шифобахш Рапқон маъданли суви келтирилган.

Таклиф

Сиҳатгоҳнинг даволаш ишлари бўйича бош шифокори Маъруфжон Отабоев сувнинг шифобахшлиги ҳақида сўзлаб туриб, бир воқеани гапириб берди:

— Ҳув юқоридаги, нефть қазиб олинадиган жойлар адирлик, дашт эди. Ўша ерда мутахассислар қидирув ишлари олиб боришган. Улардан бирининг буйрагида тоши бор экан. У одам ташна бўлган кезларда булоқ сувидан ичиб юраверади. Таъми оддий сувдан бошқача. Начора, чанқаган одам чанқовбосдига сув топилганидан хурсанд. Қарангки, ўша одам юртига қайтиб борганда шифокор кўригидан ўтса, буйрагидаги тош йўқ эмиш. Дарҳақиқат, бу сувнинг таркибида магний бор. У тузлар бирикмасини йўқотади, парчалайди. Ундан ташқари бром, йод, натрий, калий ҳам борки, улар модда алмашувини яхшилайди. Айниқса, буйракда йиғилган туз бирикмасини эритиб фильтрлайди, тозалайди. Биргина буйрак эмас, бир қанча аъзоларда йиғилган тузларни ҳам эритиб юборади.

Бош шифокорнинг сўзларини тинглаб: ахир бундай хусусиятга эга сув деб бир вақтлар Украинага Трускавец шаҳрига борар эдик-ку,— дедим беихтиёр.

— Ҳа, биздаги сувнинг таркиби ҳам худди ўша ердаги сувдан қолишмайди.

Зеро, ушбу сиҳатгоҳ йил бўйи ишлайди. Ҳар доим жой топилади. Нархи ҳам унчалик қиммат эмас. Бундай имкониятдан фойдаланган ютқазмайди.

Фарида УСМОНОВА.

Марказий Осиё чемпионати

Пойтахтимиздаги ЖАР спорт мажмуасида 3-5 декабрь кунлари каратэ бўйича ўсмирлар ва ёшлар ўртасида биринчи Марказий Осиё очиқ чемпионати бўлиб ўтди.

Каратэ

Марказий Осиё давлатлари спортчилари ўртасида дўстона алоқаларни мустаҳкамлаш, терма жамоамизга номдор спортчиларни саралаб олиш мақсадида ташкиллаштирилган мазкур мусобақада юртимиз спортчиларидан ташқари қўшни Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон республикаларидан келган, маҳорати 3-кю даражасидан паст бўлмаган минг нафардан зиёд каратэ спорти усталари ғолиблик учун баҳс юритдилар.

— Чемпионатнинг айнан Тошкентда ўтказилаётгани бежиз эмас, — дейди Ўзбекистон каратэ миллий федерацияси президенти Нурхон Нафасов. — Чунки мамлакатимизда кўплаб спорт турлари бўйича жаҳон ва Осиё чемпионатлари бўлиб ўтган. Каратэ спорти ҳам бизда жадаллик билан ривожланиб бораяпти. Насиб этса, Тошкент каратэ бўйича 43 давлатни бирлаштирган Осиё ва жаҳон чемпионатларига ҳам мезбонлик қилади.

Уч кун муросасиз давом этган мусобақалар якунига кўра, ўзбекистонлик спортчилар умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни қўлга киритдилар. Қозоғистон вакиллари умумжамоа ҳисобида иккинчи, қирғизистонликлар жамоаси учинчи ўринни эгаллашди. Шунингдек, Тошкент, Чирчиқ шаҳарлари, «Билол» каратэ клуби, Қашқадарё, Самарқанд, Наманган, Сурхондарё вилоятлари вакиллари мусобақаларда фаол қатнашиб, жамоамиз муваффақиятига муносиб ҳисса қўшдилар.

Ўз мухбиримиз.

Спорт фахрийлари ўртасида III республика спартакиадаси якунланди.

Спартакиада

Фахрийлар беллашдилар

Унда барча вилоятлардан келган беш юз нафарга яқин фахрий спортчилар баскетбол, волейбол, теннис, кураш, стол тенниси, шахмат, тош кўтариш ва оилавий мусобақаларда ўз омадларини синаб кўрдилар.

Мусобақада Тошкент шаҳри вакиллари умумжамоа ҳисобида фахрли биринчи ўринни қўлга киритишди. Андижон ва Фарғона вилоятлари фахрий спортчилари кейинги ўринларни банд этишди.

Ўз мухбиримиз.

ХАЛҚ БАНКИ – СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ !
ДАВЛАТ-ТИЖОРАТ ХАЛҚ БАНКИ STATE COMMERCIAL PEOPLE-BANK BANK
ХИЗМАТЛАР ЛИЦЕНЗИЯЛАНГАН

«ХАЛҚ СЎЗИ»га
ЭЪЛОНЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
9.00 дан 18.00 гача
136-09-25
132-10-63
242-хона
E-mail: Xalk_suzi@rambler.ru

Katris КОРХОНАСИ
МАКТАБ, КОЛЛЕЖ ВА ТИББИЙ МУАССАСАЛАР УЧУН
МЕБЕЛЬ
ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА СОТАДИ

МАҲСУЛОТ СЕРТИФИКАТЛАНГАН
Тел.: 90-07-87, 92-03-95, 158-15-73.

Қорақалпоқ деҳқонининг байрами

Нукус отчопарида 2004 халқ хўжалик йили якунларига бағишланган анъанавий ҳосил байрами ўтказилди. Унга қишлоқ хўжалиги тармоғи фидойилари, жамоатчилик вакиллари қатнашдилар.

Ҳосил байрамини Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши Раиси Т. Тангриберганов кириш сўзи билан очди.

Ҳосил байрамида Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси М. Ерниязов, Элликқалъа тумани ҳокими Н. Худойберганов ва бошқалар жорий йилда эришилган марралар, деҳқонларнинг келгуси режалари ҳақида гапирдилар.

Ҳосил байрамида санъат усталари концерти, турли халқ ўйинлари намойиш этилди. Чавандозлар пойгасида биринчи ўринни эгаллаган амударёлик Э. Ражабов «Жигули» автомашинаси билан тақдирланди.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Фарғонада асал сайли

Ҳар йили кузнинг охирги ҳафтасини фарғоналик асаларичилар ўзига хос байрам сифатида нишонлайдилар. Бу йилги тадбирда Қирғизистон, Қозоғистон, тожикистонлик асаларичилар ҳам ўз маҳсулотлари билан иштирок этишди.

Биз асал, бол деганда таъми тилни ёрадиган шифобахш неъматни тушунамиз. Лекин унинг 30 дан зиёд хили мавжуд.

Байрамда асалнинг барча турлари намойиш этилди. Бундан ташқари, янги технологиялар ёрдамида мўм, асалари сути асосида қўшиб тайёрланадиган дори-дармонлар кўргазмаси ташкил этилди.

Қатнашчилар тили билан айтганда дўстлик, қардошлик ришталарини мустаҳкамлашга ҳам хизмат қилган асал байрамини уюштиришга «Евразия» фонди, Шарқий Европа демократия институти, Швейцариянинг ривожланиш ва ҳамкорлик агентлиги сингари нуфузли ташкилотлар муносиб ҳисса қўшдилар.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Олов — тилсиз ёв

Ойлик давом этмоқда

Олов қадимдан инсоннинг дўсти ва ёрдамчиси бўлиб келган. Аммо ундан салгина эҳтиётсизлик билан фойдаланилса, оғир оқибатларга олиб келиши мумкин. Мамлакатимизда ҳукумат қарорига биноан 10 ноябрдан 10 декабрга қадар ёнғин хавфсизлиги ойлиги ўтказилмоқда. Бундан кўзланган мақсад фуқароларимиз эътиборини яна бир бор ёнғин хавфсизлиги қоидаларига қаратишдир.

Агар ўтаётган йилнинг ўн ойи якунларига назар ташлайдиган бўлсак, биргина Тошкент шаҳрининг ўзида 1340 та ёнғин содир бўлган. Шундан 311 та ёнғин фуқаролар турар-жойларида юз бериб, унинг оқибатида 7 нафар фуқаро ҳаётдан бевақт кўз юмган, 19 нафар фуқаро турли даражадаги куйиш тан жароҳатини олганлар. Давлат ҳисобидаги турар-жойларда қайд этилган ёнғинлар 11 нафар фуқарони ҳаётдан эрта олиб кетган.

Фуқароларимизни ойликда фаол иштирок этиб, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига доимо амал қилишга даъват этамиз.

С. МАГРУПОВ,
майор.

O'zLotto — O'ZLOTTO KUNDALIK

кетма-кет тўғри топилган сонлар миқдори	тушган рақамлар / Ютуқ (сўм)	29.11.04	30.11.04	01.12.04	02.11.04	03.12.04	04.12.04
		6 1 5 1	0 4 7 1	8 9 9 6	5 5 8 8	0 1 6 6	4 7 1 4
		Ютуқли ставкалар сони					
4	200 000	1	0	0	0	1	1
3	2 000	28	52	23	8	36	43
2	200	484	513	386	510	482	523
1*	100	1 589	1 433	1 295	1 406	1 459	1 680

* биринчи ёки тўртинчи устунлардаги тўғри топилган сонлар

9-тиражининг ҲИСОБОТИ — O'ZLOTTO 6 30

Тушган шарлар номери кетма-кетлиги: 21 30 24 13 28 25

Тираж ўтказилган сана: 2004 йил 1 декабрь

Ўйналган ютуқлар:

Ютуқ категорияси	Ютуқ фонди (сўм)	Ютуқлар сони	Бир ставка ютуғи (сўм)
6та тўғри топилган сон учун	Matiz	0	0
5та тўғри топилган сон учун	128 550	3	42 850
4та тўғри топилган сон учун	192 825	155	1 244
3та тўғри топилган сон учун	321 376	1 538	208

Лотереянинг кейинги тиражи 2004 йил 8 декабрь куни ўтказилади

10-тиражининг ҲИСОБОТИ — O'ZLOTTO 6 35

Тушган шарлар номери кетма-кетлиги: 24 7 2 11 23 16

Тираж ўтказилган сана: 2004 йил 4 декабрь

Ўйналган ютуқлар:

Ютуқ категорияси	Ютуқ фонди (сўм)	Ютуқлар сони	Бир ставка ютуғи (сўм)
6та тўғри топилган сон учун	86 231 401+ Lacetti	0	0
5та тўғри топилган сон учун	286 308+ ТЕЛЕВИЗОР	1	286 308+ ТЕЛЕВИЗОР
4та тўғри топилган сон учун	393 673	85	4 631
3та тўғри топилган сон учун	393 673	1 139	345

Лотереянинг кейинги тиражи 2004 йил 11 декабрь куни ўтказилади

Тўкин ҳаёт сари!
Лицензия №000001
Тошкент ш., Ниёзбек йўли к., 24. Тел.: 136-70-69.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси Ишлар бошқарувчисининг ўринбосари Йорихон Вадутович Ҳасановга волидаи муҳтарамаси **ОФТОБХОН аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси жамоаси академия ректори в. б. проф. Д. Ғозибековга опаси **Шоҳида ҒОЗИБЕКОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент давлат техника университети жамоаси Физикавий электроника ва микроэлектрон асбоблар кафедраси мудири Муҳаммад Кабир Баҳодирхоновга турмуш ўртоғи **Булбулнавоз БАҲОДИРХОНОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

ДА «Ўзуйжойжамғармабанк» жамоаси банкнинг собиқ ходими **Қудратилла ИСМОИЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), П. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко (масъул котиб — «Народное слово»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, А. Саидов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, А. Ҳайдаров, Ў. Ҳошимов.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г —264. 21387 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.
Таҳририятга ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
Т-Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — Э. Болиев.
Навбатчи — С. Донийёров.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 00.40 Топширилди — 1.40
12345